

14 Betalning av arvsskatt

Prop. 2000/01:117, Prop. 1996/97:100

14.1 Allmänt

Den avlidnes skattekonto

Den fastställda arvsskatten ska som huvudregel betalas till den avlidnes skattekonto och finnas på kontot på förfallodagen. Skatten förfaller till betalning den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från beslutsdagen (16 kap. 7a § SBL). Räntor (kostnadsränta, intäktsränta osv.) regleras i 19 kap. SBL. Se närmare Handledning för skattebetalning.

Anstånd Dubbel- beskattning

I vissa fall kan av särskilda skäl anstånd ges med skattens erläggande (17 kap. 2, 3, 6, 6a, 6b och 7 §§ SBL.) Frågor om dubbelbeskattning handläggs av SKV:s huvudkontor.

Betalas av dödsboet

När skattskyldigheten för en arvinges, testamentstagares eller efterföljande innehavares förvärv har inträtt vid tidpunkten för dödsfallet ska arvsskatten och i förekommande fall ränta på denna som regel betalas (förskjutas, förskotteras) av dödsboet (54 § AGL). I tre fall ska dock den skattskyldige själv betala arvsskatten till staten, nämligen:

Tre undantag

1. när ägaren har begärt att ett framskjutet förvärv ska beskattas omedelbart (6 § 2 st. d) AGL),
2. vid förvärv genom att Allmänna arvsfonden avstår från ett arv eller ett försäkringsbelopp enligt 24 eller 25 § lagen om Allmänna arvsfonden (1 § 2 st. AGL) och
3. vid förmånstagarförvärv i en svensk försäkring (12 § AGL).

Antecknas särskilt

Om arvsskatten ska betalas direkt av den skattskyldige ska detta antecknas särskilt i stegen.

14.2 Anstånd med betalning av skatt

14.2.1 Anstånd vid omprövning och överklagande (17 kap. 2 § SBL)

Får medges om

Anstånd med betalning av arvsskatt får medges om

1. det kan antas att den skattskyldige kommer att få befrielse helt eller delvis från skatten,

2. den skattskyldige begärt omprövning av eller överklagat skattebeslutet och det är tveksamt om han kommer att bli skyldig att betala eller om

3. den skattskyldige begärt omprövning av eller överklagat skattebeslutet och det skulle medföra betydande skadeverkningar för den skattskyldige eller annars framstå som oskäligt att betala skatten.

Säkerhet

Anstånd enligt punkterna 2 och 3 får normalt endast beviljas om den skattskyldige ställer säkerhet för beloppet (17 kap 3 § SBL). Säkerheten bör vara en bankgaranti ställd av en svensk bank. För närmare upplysning om vilka krav som ställs se Handledning för skattebetalning.

14.2.2 Anstånd med stöd av 17 kap. 6 a § SBL

**Proportionen
skattebeloppet
och kontanter
(motsv.)**

För att ett dödsbo ska kunna få anstånd gäller som villkor att det sammanlagda värdet av kontanta medel och därmed jämförliga fordringar samt värdet av obligationer och andra lätt realiserbara värdepapper i dödsboet inte får uppgå till dubbla beloppet av den skatt som enligt 54 § AGL ska betalas av dödsboet. Med ”jämförliga fordringar” och ”andra lätt realiserbara värdepapper” avses närmast banktillgodohavanden eller börsnoterade aktier.

**Skuldstorleken
saknar betydelse**

Observera att storleken av skulderna i boet inte beaktas när frågan om anstånd ska prövas.

**Avsevärd
svårighet**

För att en enskild skattskyldig ska kunna få anstånd med att betala skatten krävs att denne har avsevärd svårighet att omedelbart betala den skatt som belöper på dennes lott. Detta kan t.ex. vara fallet när lotten endast avser en viss avkomsträtt.

Delbetalningar

SKV kan besluta att den fastställda skatten får delas upp på ett antal årliga betalningar. Antalet delbetalningar får uppgå till högst tio. Antalet betalningar ska dock prövas i det enskilda fallet och får inte bestämmas till fler än som SKV finner nödvändigt. När det är fråga om skatt på egendom som värderas enligt 22 § 3 mom. och 23 § F 3 st. kan SKV medge upp till tjugo inbetalningar (17 kap. 6 a § 2 st. SBL).

**Högst 10
I vissa fall 20**

Säkerhet ett krav

Anstånd enligt 17 kap. 6 a § SBL får bara beviljas om den skattskyldige ställer säkerhet för beloppet genom en av bank utfärdad garantiförbindelse eller någon annan form av borgen (17 kap 6 b § SBL). Närmare bestämmelser om säkerheten återfinns i Handledning för skattebetalning. När säkerheten har getts in ska SKV genast ta ställning till om dessa handlingar kan godkännas.

14.2.3 Anstånd i övriga fall (17 kap. 7 § SBL)

Synnerliga skäl

Om det finns synnerliga skäl får SKV bevilja anstånd med

inbetalning av skatt även i andra fall eller på annat sätt än som avses i 1–6 a §§ SBL. Se Handledning för skattebetalning.

14.2.4 Dubbelbeskattning

Handläggs av HK	Sverige har träffat avtal med ett antal främmande stater för att undvika dubbelbeskattning när det gäller arv och kvarlåtenskap. Frågor om dubbelbeskattning handläggs av SKV:s huvudkontor.
Regler	Hur ett ärende rörande dubbelbeskattning ska handläggas regleras i förordningen (1967:721) om förfarandet rörande eftergift av arvsskatt eller gåvoskatt vid dubbelbeskattning, eftergiftsförordningen (i lagboken intagen under 58 § AGL). En ansökan om befrielse eller nedsättning ska alltid göras skriftligen hos SKV:s huvudkontor. I flertalet fall är SKV beslutande myndighet i dessa ärenden, men vissa ärenden ska hänskjutas till regeringen. SKV:s huvudkontor har möjlighet att bevilja anstånd med betalning av den del av skatten som kan komma att nedsättas 17 kap. 6 § SBL.
Ansökan	
I vissa fall regeringen	
Upplysa dödsboet	Om det i ett bouppteckningsärende framgår att dubbelbeskattning kan bli aktuell bör dödsboet upplysas om möjligheten att hos SKV:s huvudkontor ansöka om eftergift av arvsskatten och anstånd med inbetalning av den del av arvsskatten som kan tänkas efterges.
Exemptionsmetoden	
Credit of tax-metoden	För att undvika dubbelbeskattning tillämpas antingen exemptions- eller credit of tax-metoden. Exemptionsmetoden innebär att den ena staten avstår från att beskatta viss egendom som i stället beskattas i den andra staten. Egendomen lämnas dock inte helt utan avseende i den förra staten utan beaktas när skattesatsen för den övriga egendomen ska bestämmas (exemption med progression). Credit of tax-metoden innebär att det land som använder metoden beskattar all den avlidnes egendom men att det från skatten görs avdrag för den utländska skatt som har betalats för egendom i utlandet. Metoderna redovisas mer utförligt i Bratt m.fl. 3:6 b ff., Englund-Silfverberg s. 158 ff. och Silfverberg s. 95 ff. och 108 f.
Exemptionsmetoden, vanligast	Flertalet av de svenska dubbelbeskattningsavtalen bygger på exemptionsmetoden och innebär vanligen att fast egendom och egendom som har lagts ned i en rörelse som bedrivs från ett fast driftsställe beskattas i det land där egendomen finns medan övrig egendom beskattas i det land där den avlidne hade hemvist vid sin död. I en del avtal finns särskilda bestämmelser om viss annan egendom, t.ex. lösöre och aktier. Skatten räknas i regel ut som om all egendom skulle ha beskattats här och skattebeloppet proportioneras sedan mellan den egendom som enligt avtalet ska beskattas i utlandet och den egendom som ska beskattas i Sverige.

De nya avtalen en blandning	De nyare dubbelbeskattningsavtalen bygger vanligen på en blandning av exemptions- och credit of tax-metoden.
Hemvistfrågan, dubbelbeskattning	Avtalen innehåller regler för hur frågan om hemvist ska bedömas. SKV:s huvudkontor ska utifrån dessa regler göra en självständig prövning av hemvistfrågan. Avgörande för hemvistet är i första hand var den avlidne var stadigvarande bosatt vid tiden för dödsfallet. Vid dubbel bosättning blir det avgörande i vilket land som den avlidne hade centrum för sina levnadsintressen. Kan frågan inte bedömas utifrån dessa kriterier blir medborgarskapet ofta avgörande. Staterna kan också ha träffat en överenskommelse om hur frågan ska avgöras i oklara fall.
Medborgarskapet	
Skuld och avdrag i olika länder, dubbelbeskattning	En skuld som kan hänföras till viss egendom som ska beskattas i ett land, t.ex. en inteckningsskuld, ska vanligen belasta och dras av från den egendomen medan övriga skulder dras av från egendomen i hemvistlandet. Detta kan dock variera något mellan de olika dubbelbeskattningsavtalen.
Exempel	Vid inregistrering av bouppteckningen efter A beräknas behållningen i boet till 792 000 kr. Arvsskatten fastställs till 204 000 kr. Bland tillgångarna finns en fastighet i Frankrike värd 310 000 kr. Enligt 2 § kungörelsen (1967:724) om tillämpning av dubbelbeskattningsavtalet med Frankrike, får anstånd med betalning av skatten medges med högst en så stor del av skatten som vid en proportionell fördelning av hela skattebeloppet kan antas belöpa på den egendom som ska beskattas i Frankrike. Det högsta belopp, för vilket anstånd med skatten kan meddelas, blir således: $\frac{310\,000}{792\,000} \times 204\,000 = 79\,848 \text{ kr.}$
Delgivning Regeringen	När beslut har tagits i fråga om befrielse eller nedsättning av skatt delges sökanden beslutet (2 § eftergiftsförordningen). Har regeringen tagit beslutet underrättas dessutom SKV om beslutet.